

ನಿರಾಕಾರ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.” (ವಚನವೇದ, ಭಾಗ ೨, ಪು.೩೮) ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮತಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ, ಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದು ಸರ್ವಮತ ಸಮನ್ವಯಾಚಾರ್ಯರು ಎಂದೇ ವಿಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಕಾರ-ನಿರಾಕಾರ ಎರಡೂ ಸತ್ಯವೆನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಸಚ್ಚಿದಾನಂದ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ನೀರು ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿ ಮಂಜುಗಡ್ಡೆಯಾದಾಗ ಅದು ಸಾಕಾರವನ್ನು, ಮತ್ತು ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ ಕರಗಿ ನೀರಾದಾಗ ಅದು ನಿರಾಕಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಉಪಮೆಯಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅವರು ಒಮ್ಮೆ ಪಂಡಿತನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಈ ತತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ, “ಭಗವಂತನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಅಭಾವಮುಖ ಅಂದರೆ ‘ನೇತಿ, ನೇತಿ’, ಭಾವಮುಖ ಅಂದರೆ ‘ಇತಿ, ಇತಿ’ - ಈ ಎರಡೂ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಮೊದಲನೆಯದು, ವಿವೇಕ ವೈರಾಗ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಭಾವಸೂಚಕ ಮಾರ್ಗ. ಎರಡನೆಯದು, ಭಾವಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭಾವಸೂಚಕ ಮಾರ್ಗ. ನೀನು ಅಭಾವಸೂಚಕ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅಂದರೆ ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀಯೆ. ಆದರೆ, ಅದು ಬಹಳ ಕಠಿಣ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈತ ಗುರು, ಆತ ಶಿಷ್ಯ ಎಂಬ ಭೇದವೇ ಇರದು. ಜನಕರಾಜನ ಹತ್ತಿರ ಶುಕದೇವ ಬ್ರಹ್ಮ ಜ್ಞಾನಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಹೋದ. ಜನಕ ‘ನೀನು ಮೊದಲೇ ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು. ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನ ದೊರೆತ ನಂತರ ನೀನು ಗುರು ದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಆಗ ಗುರು-ಶಿಷ್ಯ ಭೇದ ವಿರದು!’ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ” ಎಂದುರು.

ಅಷ್ಟಾವಕ್ತ ಮುನಿಗಳ ಶಿಷ್ಯ ಜನಕನು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನದ ನಂತರ ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖನೀಯವಾಗಿದೆ:

ಕ್ಲೋಪದೇಶಃ ಕ್ವ ವಾ ಶಾಸ್ತ್ರಂ ಕ್ವ ಶಿಷ್ಯಃ ಕ್ವ ಚ ವಾ ಗುರುಃ |

ಕ್ವ ಚಾಸ್ತಿ ಪುರುಷಾರ್ಥೋ ವಾ ನಿರುಪಾರ್ಥಃ ಶಿವಸ್ಯ ಮೇ ||

(೨೦.೧೩)

‘ಪರಿಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ಉಪಾಧಿರಹಿತನಾದವನಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಯ ಉಪದೇಶ? ಯಾವ ಶಾಸ್ತ್ರ? ಯಾರು ಶಿಷ್ಯ? ಯಾರು ಗುರು ಮತ್ತು ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳಾದರೂ ಎಲ್ಲಿದೆ?’

ಅಷ್ಟಾವಕ್ತ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅದ್ವೈತ-ನಿರಾಕಾರ ತತ್ವವನ್ನು ಮಾತ್ರ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಕಾರಕ್ಕಾಗಲಿ ಅಥವಾ ದ್ವೈತ ತತ್ತ್ವಕ್ಕಾಗಲಿ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲ. ಇದು ಜ್ಞಾನ ಅಥವಾ ವಿಚಾರ ಮಾರ್ಗ. ಜ್ಞಾನಿಯು ಸದಾ ತನ್ನ ವಿವೇಕ-ವೈರಾಗ್ಯಗಳನ್ನುವ ಖಡ್ಗಗಳಿಂದ ಸಂಸಾರದ-ಅಜ್ಞಾನದ ಪಾಶವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಾನೆ. ‘ಅಹಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ಮಿ’ ಎನ್ನುವುದು ಮಾತ್ರವೇ ಇಲ್ಲಿ ಉಸಿರಾಗಿದೆ. ಆತ್ಮಜ್ಞಾನದಿಂದ ತೃಪ್ತನಾದ ಜ್ಞಾನಿಯ ಮನಸ್ಸು ಮುಕ್ತಿಗಾಗಿಯೂ ಹಾತೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಜ್ಞಾನಿಯು ಯಾವಾಗಲೂ

ಮುಕ್ತನಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಯು ತನ್ನ ಉನ್ನತ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆನಿಂತಾಗ ಯಾವ ಭೇದವನ್ನು ಕಾಣದಿರುವುದರಿಂದ, ಅವನಿಗೆ ಗುರು-ಉಪದೇಶ-ಶಾಸ್ತ್ರ-ಮಾಯೆ-ಬಂಧನ-ಸಂಸಾರ-ಜೀವ-ಬ್ರಹ್ಮ ಎಲ್ಲವೂ ಸಮನಾಗಿಯೇ ತೋರುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲವೂ ಸ್ವಪ್ನದಂತೆ ಮಿಥ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾ, “ಜ್ಞಾನಯೋಗ ಈ ಯುಗಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಠಿಣ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಜೀವ ಅನ್ನಗತ ಪ್ರಾಣ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಆಯುಸ್ಸು ಕಡಿಮೆ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ದೇಹಬುದ್ಧಿ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಹೋಗಲೊಲ್ಲದು. ದೇಹಬುದ್ಧಿ ಹೋಗದ ಹೊರತು ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನ ದೊರೆಯುವ ಹಾಗೇ ಇಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ ‘ನಾನೇ ಆ ಬ್ರಹ್ಮ; ನಾನು ಶರೀರವಲ್ಲ’ ಬಾಯಾರಿಕೆ, ರೋಗ, ಶೋಕ, ಸುಖ, ದುಃಖಗಳ ಬೋಧೆ ಇದ್ದುದೇ ಆದರೆ, ನೀನು ಜ್ಞಾನಿಯಾಗುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ಕೈಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಮುಳ್ಳು ಚುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ರಕ್ತ ಪ್ರವಾಹೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತಾ ಬಹಳ ನೋವು ಕೊಡುತ್ತಿರಬಹುದು; ಆದರೂ ಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನೀನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ‘ಎಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕೈಗೇನೂ ಮುಳ್ಳು ಚುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವಲ್ಲ, ನನಗೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲವಲ್ಲ’ ಎಂದು.”

ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಈ ಯುಗಕ್ಕೆ ಭಕ್ತಿಯೋಗವೇ ಬಹಳ ಸುಲಭ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಜ್ಞಾನಯೋಗ, ಕರ್ಮಯೋಗಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೂ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿಯೂ ಭಗವಂತನನ್ನು ತಲುಪಬಹುದು, ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಕಠಿಣವೆಂದು ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ‘ಭಕ್ತಿ ಯೋಗವೇ ಯುಗಧರ್ಮ’ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ‘ಇದರ ಅರ್ಥ-ಭಕ್ತ ಒಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ; ಜ್ಞಾನಿ, ಕರ್ಮಿಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ ಅಂತೇನಲ್ಲ. ಇದರರ್ಥ, ಯಾರಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನ ಬೇಕೋ ಆತ ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೂ ಅದೇ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ. ಭಕ್ತವತ್ಸಲನಾದ ಭಗವಂತ ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟದ್ದೇ ಆದರೆ, ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲ” (ವಚನವೇದ, ಭಾಗ ೧, ಪು. ೫೦೭)

ಹೀಗೆ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ‘ಅನಂತ ಮತ-ಅನಂತ ಪಥ’ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾ, ಒಂದೇ ಊರನ್ನು ತಲುಪಲು ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳಿರುವಂತೆ ಮನುಷ್ಯನ ಆಸಕ್ತಿ-ಅಭಿರುಚಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಯಾವ ಸಾಧನೆಯನ್ನಾದರೂ ಏಕನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಮಾಡಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ವ-ಸಮನ್ವಯ ದಿವ್ಯಮೂರ್ತಿಗಳಾದ ಅವರ ಬೋಧನೆಗಳು ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಬೆಳಕನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿವೆ. ಆ ಪರಮ ಪವಿತ್ರ ದಿವ್ಯ ಪುರುಷನ ಕೃಪಾಬೆಳಕು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಜ್ಞಾನದ ಅಂಧಕಾರವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಲಿ ಎನ್ನುವುದೇ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. *

ಸ್ವಾಮಿ ಅಖಂಡಾನಂದರ ಸ್ವತಿಸಂಚಯ

ಬಂಗಾಳಿ ಮೂಲ: ಸ್ವಾಮಿ ನಿರಾಮಯಾನಂದ

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಕುಮಾರಿ ಪಿ.ಉಷಾ

ಭಾಗ-೮

ಆ ದಿನ ಸಂಜೆ ಬಾಬಾ ಆಶ್ರಮದ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನ ನಡವಳಿಕೆಯಿಂದ ನೊಂದಿದ್ದರೋ ಏನೋ, ಕೆಲವು ಕ್ಷಣಗಳ ನಂತರ ಹೇಳಿದರು: “ಆಶ್ರಮದ ಅನಾಥ ಹುಡುಗರಾರೂ ತ್ಯಾಗ, ವೈರಾಗ್ಯಗಳನ್ನು ತಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ಯಾರೂ ರಾಕೂರರ, ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಭಾವವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದೇಕೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ರಾಕೂರರು ನನಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು ಹಾಗೂ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು, ಅನಾಥ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಅನ್ನಕ್ಕಾಗಿ ಬೀದಿ ಬೀದಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಚಿಂದಿ ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇಂತಹ ಉನ್ನತ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬಲ್ಲರೆ? ಅವನ್ನು ನೇರ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಗ್ರಹಿಸಬಲ್ಲರೆ? ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು, ಊಟ, ಬಟ್ಟೆ, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಲು ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಓದು, ಬರಹ ಅಷ್ಟೆ. ಅವರ ಜೀವನ ಹೀಗೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ದಿನ ಆಶ್ರಮವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದರ ಭಾಪು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಉಳಿದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

“ಸಾಮಾನ್ಯ ವಸ್ತುಗಳಿಗಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಎಂದೂ ಒಂದು ಲವಂಗವನ್ನು ಕೂಡ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ತಿಂದವನಲ್ಲ. ಊಟದ ನಂತರ ಲವಂಗಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿಂತಿರುತ್ತಿದ್ದೆ, ಬಾಯಿ ತೊಳೆದು ಬಂದು ಉಳಿದವರಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಲವಂಗ ಬಾಯಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲರದೂ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ನಾನೂ ಒಂದನ್ನು ಬಾಯಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೀಡಿದ ನಂತರವೇ ನಾನು ತಿಂದಿದ್ದೇನೆ. ಎಷ್ಟು ದಿನ ನಾನು ತಿನ್ನದೆ, ಉಡದೆ ಇದ್ದರೂ, ಹುಡುಗರಿಗೆ ತಿನ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಉಡಿಸಿದ್ದೇನೆ! ಇದರಿಂದೆಲ್ಲ ಅವರು ಏನನ್ನೂ ಕಲಿಯುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಆದರೆ ಒಬ್ಬಬ್ಬರಾದರೂ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ; ತ್ಯಾಗದ ಭಾವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕರ್ಮಶಕ್ತಿ!

“ಬಹದ್ದೂರ್ - ಅವನು ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲ, ದೇವತೆ. ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ, ಹಿಮಾಲಯದಿಂದ ಇಳಿದು ಬಂದಂತಿದ್ದ! ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ದಿನ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ; ಅವನಿಗೆ ಸಾಯುವ ವಯಸ್ಸಾಗಿತ್ತೇ? ಹಾಲು ಕುಡಿಯುವ ಮಗು! ಅವನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿತ್ತು! ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅದೊಂಥ ಶಕ್ತಿಯಿತ್ತು!

“ಅವನು ಕಲಿಯಲು ಎಷ್ಟು ಕಾತರನಾಗಿದ್ದ! ಸರಳ ವಿಶ್ವಾಸ, ಪರೋಪಕಾರ ಮಾಡಲು ಎಂಥ ಆಸಕ್ತಿ! ಮಲಗಿದಲ್ಲಿಂದಲೇ

ಎಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ - ಮನುಷ್ಯ ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗು ತಾನೆ? ಮನುಷ್ಯರು ಏಕೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ? ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದ, ಇನ್ನು ಕೆಲವಕ್ಕೆ, ‘ನೀನು ದೊಡ್ಡವನಾದಾಗ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವೆ’ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಅವನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ, ‘ಬಾಬಾ, ಈಗ ನಾನು ದೊಡ್ಡವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಿರಾ?’ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವನಿಗೆ ಕತೆ ಹೇಳಿ ಮಲಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನು ಬಹಳ ತುಂಟ; ಅಷ್ಟೇ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿ. ಬೇಲೂರು ಮಠಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ಥಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ, ಕಿಟಕಿ ಗಾಜುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಡೆದು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ. ಕೊನೆಗೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ‘ತಮ್ಮ, ನಿನ್ನ ಆ ಪಹಾಡಿ ಹುಡುಗ ನಿನಗೇ ಚೆನ್ನ!’ ಎಂದರು.

“ಇಲ್ಲಿ ರೈತನ ಮಗನೊಬ್ಬ ಮಳೆಗಾಲದ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಮೇಲುಸಿರು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ಇದನ್ನ ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಬಹದ್ದೂರ ಒಂದೇ ನೆಗೆತ್ತಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು ಮೇಲೆಳೆದು ತಂದು ಕಾಪಾಡಿದ. ಅವನಿಗೆ ಪ್ರಾಣಭಯ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮರದ ಮೇಲಿಂದ ‘ಟಪ್’ ಎಂದು ಕಲ್ಲೆಸೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಅದು ರೈತರಿಗೆ ತಗಲುತ್ತಿತ್ತು. ರೈತರು ನನಗೆ, ‘ದಂಡೀ ರಾಕೂರ್ (ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳೆ), ಅವನನ್ನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಬಿಡಬೇಡಿ.’ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದೆ. ಅವನು ಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡ.

ಅವನು ಬಹಳ ದುಃಸಾಹಸಿ ಕೂಡ; ಭಾರವಾದ ವಸ್ತುವೊಂದನ್ನು ಮೇಲೆತ್ತುವಾಗ ಅವನ ಎದೆಗೆ ಗಾಯವಾಯಿತು. ಬಹುಶಃ ನರಗಳಿಗೆ ಏಟಾಗಿರಬೇಕು. ಅದರಿಂದಲೇ ಅವನು ಕ್ಷೀಣಿಸತೊಡಗಿದ. ಅವನನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಲು ಎಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ, ಎಷ್ಟು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿದರೂ, ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಎಂಥ ಕಠಿಣ ರೋಗ, ಆದರೂ ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದಲೇ ತಿನ್ನಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಹಠ ಅವನದು. ಕೊನೆಯ ದಿನದ ಹಿಂದಿನ ದಿನ, ನಾನೇ ಕೈಯಿಂದ ಹಾಲು ಕುಡಿಸಿದೆ. ಕೊನೆಯ ದಿನದಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅವನು ಹೇಳಿದ, ‘ಬಾಬಾ, ತಾಕೂರರ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು.’ ನಾನೆಂದೆ, ‘ಅದೇನಪ್ಪಾ, ನಿನಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅನಾರೋಗ್ಯ! ಮೊದಲು ಗುಣ ಮುಖನಾಗು. ಆಮೇಲೆ ತಾಕೂರರ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಯಂತ್.’ ಅದಕ್ಕೆ ಅವನೆಂದ, ‘ಇಲ್ಲ, ಬಾಬಾ! ನನ್ನನ್ನು ತಾಕೂರರ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೇನೇ ನಾನು ಗುಣಮುಖನಾಗುತ್ತೇನೆ.’ ಸರಿ, ಅವನನ್ನು ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದೆ. ತಾಕೂರರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೆಟ್ಟ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತ, ‘ಪರಮೇಶ್ವರ, ಪರಮೇಶ್ವರ,’ ಎನ್ನತೊಡಗಿದ. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ತಾಕೂರರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ದೇಹ ಬಿಟ್ಟ.

“ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ ನಾನಂದುಕೊಂಡೆ, ಇವರೆನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ಎಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ, ಆದರೂ ಅವರೆಲ್ಲ ನನ್ನನ್ನೇಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ? ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇತ್ತ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಸಾರಿಯೂ ತಿರುಗಿ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆಶ್ರಮದ ಕಡೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸೆಳೆತವಿಲ್ಲವೆ? ತಾಕೂರರು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು, ‘ನಿನ್ನನ್ನು ಇನ್ನು ಯಾವ ಮಾಯೆಯೂ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಲಾರದು. ನನ್ನ ಪ್ರೇಮ ಜ್ಯೋತಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಆವರಿಸಿದೆ. ನೀನು ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ತುಂಬಿ ಕೊಂಡಿರುವೆ. ಸಂಸಾರದ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪ್ರೀತಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸುವುದೆ?’ ಆಗ ನಾನು ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡೆ, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಶಾಂತವಾಯಿತು. ಇವರಿದ್ದರೇನು, ಹೋದರೇನು ನನಗೆ? ಯಾರೊಂದಿಗೆ ಎಷ್ಟುದಿನದ ಸಂಬಂಧವೋ! ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತಮಾಷೆಯೆಂದರೆ, ಒಬ್ಬನಲ್ಲ ಒಬ್ಬ ‘ಗೋಪಾಲ’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಹುಡುಗ ಯಾವಾಗಲೂ ನನ್ನ ಬಳಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ತಾಕೂರರು ಯಶೋದೆ ಹಾಗೂ ಗೋಪಾಲನನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲ, ‘ನೋಡು, ಎಂಥ ಪ್ರೀತಿಯ ಭಾವ!’ ”

ಇದೇ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಾಬಾ ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, “ಇದರೊಳಗೆ ತಾಯಿ ಯಶೋದೆ ಇದ್ದಾಳೆ, ಗೊತ್ತೇನು? ನಡು ನಡುವೆ ಹೊರಬರುತ್ತಾಳೆ. ಅಂದು ನೋಡಲಿಲ್ಲವೆ?”

ಒಂದು ದಿನ ಕತ್ತಲಾದ ಮೇಲೆ ಬಾಬಾ ತಮ್ಮ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, “ನಾನು ಖೇತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ದ್ವಾಗ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿದ್ದರು, ಅವರಿಗೊಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದೆ.

ರಾತ್ರಿ ೯ ಗಂಟೆಗೆ ಬರೆಯಲು ಕುಳಿತೆ; ಬರೆದು ಮುಗಿಸಿದಾಗ ಬೆಳಕು ಹರಿದಿತ್ತು. ದೇಶ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ, ನಾನೇನು ಮಾಡ ಬಹುದು - ಇದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಯಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಏನು ಉತ್ತರ ಬರೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಆಸೆಯಿಂದ ದಿನ ಎಣಿಸತೊಡಗಿದೆ. ‘ನೀನು ಸಂನ್ಯಾಸಿ; ಏಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ತಲೆಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿ? ಸಾಧನೆ, ಭಜನೆ, ಶಾಸ್ತ್ರವಿಚಾರ, ಪರಿವ್ರಜನ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕೈಹಾಕಿ ‘ಅವ್ಯಾಪರೇಷು ವ್ಯಾಪಾರ’ ಮಾಡಲು ಹೋಗಬೇಡ’ ಎಂದು ಬರೆದರೆ! ಹಾಗೇನಾದರೂ ಬರೆದಿದ್ದರೆ ಸರಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾನು ಯಾರಿಗೂ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳದೆ ಭಾರತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆಗ ಇನ್ನಾವ ದುಃಖ, ದುರ್ದಸೆಗಳನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಕೋರಮ್‌ನಿಂದ ನೇರ ಮಧ್ಯೆ ಏಷ್ಯಾಗೆ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮೊದಲೇ ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಪರ್ವತಪ್ರದೇಶದ ದಾರಿಯೆಲ್ಲ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದರಿಂದ, ಸ್ವಾಮೀಜಿ ತಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಪರ್ಯಟನ ಮಾಡಲು ನನ್ನನ್ನು ಪರ್ವತಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿಸಿದರು.

“ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಪತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಕಾತರನಾಗಿದ್ದೆ. ಉತ್ತರ ಬಂತು. ಈ ಪತ್ರ ‘ಪತ್ರಮಾಲೆ’ಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಶಃ ಪ್ರಕಟಿತವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಚಂಡ ಮಾರುತ ಎದ್ದಿರುವುದಾಗಿ ಪತ್ರವನ್ನೊದಿ ತಿಳಿದೆ. ಅವರ ವಿಶಾಲ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಎದ್ದ ಸೇವಾಧರ್ಮದ ಬಿರುಗಾಳಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ (ತಮ್ಮ ಎದೆಗೆ ಕೈಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡರು) ಬಡಿಯಿತು. ನನ್ನ ಜೀವನದ ಹಾಗೂ ಕರ್ಮದ ಪಥ ಅಂದೇ ನಿಶ್ಚಯವಾಯಿತು.

“ಮೊದಲು ಖೇತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಆರಂಭಿಸಿದೆ, ಅನಂತರ ಇಲ್ಲಿ. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಯಾವಾಗ ಯಾವ ಭಾವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಆಗ ಅದೊಂದೇ ಸತ್ಯವೆನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಬೇಲೂರು ಮಠದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ವರಿಗೆ ಅವರ ಭಾವವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸೇವಾಧರ್ಮದ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ದಿನ, ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದವೆಲ್ಲವೂ ವ್ಯರ್ಥವೆನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

“ಆಗ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶಂಕರ ಅಥವಾ ಬುದ್ಧ ಎಂದೆನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಬೇಲೂರು ಮಠವಿಡೀ ಆಗ ಶಾಂತ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು; ಧ್ಯಾನಮಗ್ನವಾದಂತೆ. ರಾಧೆಯ, ಗೋಪೀಭಾವದ ಅಥವಾ ಭಕ್ತಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಅವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೇರೆಯೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು,

Radha was not of flesh and blood,
Radha was a froth in the ocean of love.

“ ‘ರಾಧೆ ರಕ್ತ-ಮಾಂಸಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದವಳಲ್ಲ, ಆಕೆ ಪ್ರೇಮ ಸಮುದ್ರದ ಒಂದು ಗುಳ್ಳೆಯಂತೆ.’ ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಬಹುಶಃ ಇದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿ

ನಲ್ಲೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಿರುಸಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಧಾರಣ ವಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ರಾಧಾ-ಕೃಷ್ಣ ಅಥವಾ ಗೋಪೀಭಾವದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿದರೆ ಅವರನ್ನು ತಡೆದು, 'ಶಂಕರರ ವಿಚಾರ ಓದು, ಶಿವ ಭಾವವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊ' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ತ್ಯಾಗ, ಜ್ಞಾನ, ಧ್ಯಾನ, ಕರ್ಮ - ಇವುಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

“ಶಾಂತ ಹಾಗೂ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯ ಭಾವದಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತ ಬಾಬಾ ಮಲಗಿದ್ದವರು ಎದ್ದು ಕುಳಿತು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು: “ಶಿವ! ಶಿವ! ಶಿವ! ಮೃತ್ಯುಂಜಯ, ಮದನಜಯಿ, ವೀರ, ಶ್ರೇಷ್ಠವೀರ. ಅವನಿಗೆ ಯಾರೂ ಸಾಟಿಯಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಆತನಿಗೆ ಶರಣಾಗತರು. ಆತನು ಲಯಕರ್ತನಲ್ಲವೆ? ಆತನೇ ಅಂತಿಮಗತಿ. ಮೊದಮೊದಲು ನನಗೆ ಶಿವನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಅಸಹ್ಯವೆನಿಸುತ್ತಿತ್ತು! ಶಿವನ ಯಾವ ideaವೂ ನನಗಿರಲಿಲ್ಲ - ಡೊಳ್ಳು ಹೊಟ್ಟೆ, ಮಿತಿಮೀರಿ ಗಾಂಜಾ, ಭಂಗಿಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿ ಮತ್ತೇರಿಂದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ತೊರಾಡುತ್ತಿರುವ ಶಿವ! ಜನರಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ದೇವರು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲಕ್ಕಿಂತ ಈಗ art (ಚಿತ್ರಕಲೆ) ಬಹಳ improve ಆಗಿದೆ. ತುಂಬ ಸುಂದರವಾದ ಶಿವನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಶಿವ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶಕ್ತಿಮೂರ್ತಿ, ಅಂತೆಯೇ ಶಾಂತಮೂರ್ತಿ. ಏನು ಅದ್ಭುತ! ಎರಡು ರೀತಿಯ ಚಿತ್ರಗಳು ಈ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಹಿಮಾಲಯವನ್ನು ನೋಡದಿದ್ದರೆ ಶಿವನನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದು. ಹಿಮಾಲಯ ಶಿವನ ಮೂರ್ತಿಯಿದ್ದಂತೆ. ಶಿವ ಶಿವ ಶಂಕರ, ಶಿವ ಶಿವ ಶಂಕರ! ಆಹಾ! ಶಿವನದು ಎಷ್ಟು ಮನೋಹರ ರೂಪ! ತಾಕೂರರು ಚೈತನ್ಯಮಯ ಶಿವನನ್ನು ನನಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ದಕ್ಷಿಣೇಶ್ವರದ ಕಾಳೀಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ‘ಅದೋ ನೋಡು, ಚೈತನ್ಯಮಯ ಶಿವ!’ ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಂದು ನಾನು ಎಂಥ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಕಂಡೆ! ತಾಕೂರರು ನನ್ನೊಳಗೆ ಎಂಥ ಆನಂದವನ್ನು ತುಂಬಿದರು! ಅನಂತರ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಶಿವನಿದ್ದಾನೆ - ಜೀವಂತ ಶಿವ! ಅಸಹಾಯಕ, ದರಿದ್ರ, ರೋಗಿ, ಹಸಿದವರು, ಅನ್ನಹೀನ, ವಸ್ತ್ರ ಹೀನ - ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ನಾರಾಯಣನೇ! ಸ್ವಾಮೀಜಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಣ್ಣುಗಳೇ ಬೇರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿನ್ನಿಸಿದರೆ ತಾಕೂರರೂ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಶ್ವಾಸ ನನಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ತಾಕೂರರಿಗೋಸ್ಕರ ಏನನ್ನಾದರೂ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದಿಟ್ಟುಕೊ, ಅದನ್ನು ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸಮಯವಿದೆ - ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಾನು ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿನ್ನಿಸಿದ್ದೆ. ಆ ಕುರಿತು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟೂ ಆಳುಕು ಉಂಟಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಕೂರರು ಲಕ್ಷ ಬಾಯಿಗಳಿಂದ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ, ತಾಕೂರರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ತಿನ್ನಿಸುವುದರಲ್ಲೇ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆನಂದ ವುಂಟಾಗುವುದು. ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ

ನನಗೆ ಈ ಭಾವವೇ ಇಷ್ಟ. ಮೊದಮೊದಲು ಮಂದಿರ ನಿರ್ಮಾಣವೇ ನನಗಿಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನೀವು ಕೇಳಿಯೇ ಇದ್ದೀರಿ. ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಮಂದಿರವೇಕೆ? ಎಲ್ಲವೂ ಬ್ರಹ್ಮಮಯ. ತಾಕೂರರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ನೈವೇದ್ಯ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಊಟ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಏಕೆ? ತಾಕೂರರು ಎಲ್ಲರ ಬಾಯಿಂದಲೂ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ - ‘ಬ್ರಹ್ಮಾರ್ಪಣಮ್.’

“ಆಲಂಬಜಾರ್ ಮಠದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸೆಕೆಯಿತ್ತು. ಯಾರಿಗೂ ನಿದ್ರೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬೆವರು ಎಲ್ಲರ ಹೊದಿಕೆಯೂ ಒದ್ದೆಯಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಎದ್ದು ಬೀಸಣಿಗೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗಾಳಿ ಬೀಸತೊಡಗಿದೆ. ಆಗ ಬೆವರುವುದು ನಿಂತಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದರೆ, ನನ್ನ ದೇಹವೂ ಅರ್ಧಗಂಟಿಯಲ್ಲಿ ತಣ್ಣಗಾಯಿತು. ಜನರಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬ, ಜನರ ಸೇವೆಯೇ ಶ್ರೀರಾಮ ಕೃಷ್ಣರ ಸೇವೆ ಎಂದು ಆಗ ನನಗನ್ನಿಸಿತು. ನಾನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದೆ. ಅವರೆಲ್ಲ ಸುಖವಾಗಿ ನಿದ್ರಿಸತೊಡಗಿದಾಗ ನನ್ನ ಆಯಾ ಸವೂ ಮಾಯವಾಯಿತು.”

ಬಾಬಾ ‘ಸ್ಮೃತಿಕಥೆ’ (ಅಖಂಡಾನಂದ ಸ್ಮೃತಿ ಸಂಚಯ) ಬರೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಲಂಬಜಾರ್ ಮಠದಲ್ಲಿ ಭೂತಗಳ ವಿಷಯ ಬರೆಸಿದ ನಂತರ ಬಾಬಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, “ಭೂತಗಳು ಇವೆಯೇ? ನಾನು ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ; ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಂಬುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ‘ಭೂತಗಳಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ತಾಕೂರರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು, ‘ಹಾಗೇಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿ? ನಾನು ಭೂತ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ನಾನು ಅವುಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಅವು ಕಷ್ಟದಿಂದ ಚಡಪಡಿಸಿದವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದುಬಿಟ್ಟೆ, ಆಗ ಅವು ಬದುಕಿಕೊಂಡವು’ ಎಂದರು. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ, ಅದೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ; ಒಂದು ರೀತಿಯ ಶರೀರವಿಲ್ಲದ ನೆರಳಿನಂತೆ, ಭೈರವನೋ ಏನೋ ಇರಬಹುದು.”

ಕತ್ತಲಾದ ಮೇಲೆ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ‘ಸ್ಮೃತಿಕಥೆ’ಯನ್ನು ಬರೆಸುತ್ತ ಬಾಬಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ: “ಬೇಲೂರು ಮಠದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ಶರತ್ ಮಹಾರಾಜರೊಂದಿಗೆ (ಸ್ವಾಮಿ ಶಾರದಾನಂದರು) ನಮ್ಮ ಜೀವನ ತಾಕೂರರೊಂದಿಗೇ ಮುಗಿಯಿತೇನೋ ಎಂಬಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ನಂತರ ಗುರುಭಾಯಿಗಳು ಸೇರಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಬಾರಾನಗರದಲ್ಲಿ, ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ, ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶ, ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ, ಭಜನೆ ಶುರುವಾಯಿತು. ನಂತರ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಮಠ-ಮಿಷನ್ ಎಲ್ಲ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಕಾಲವಾದಾಗ ಈ ಬಾರಿ ಎಲ್ಲವೂ ಮುಗಿದು ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಅನ್ನಿಸಿತ್ತು. ಶರತ್ ಮಹಾರಾಜರು, ‘ನಿಜ, ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಅವರೊಂದಿಗೇ ಹೊರಟುಹೋಯಿತು. ಇವೆಲ್ಲ ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಅಂತರಂಗವೆಲ್ಲ ಅವರೇ; ತಾಕೂರು, ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಇವರ ವಿಚಾರ; ಸಾಧನೆ-ಭಜನೆಯ ವಿಚಾರ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಮೆಲಕುಹಾಕಿದಷ್ಟೂ ಒಳ್ಳೆಯದೆ; ಅದರಿಂದಲೇ ಆನಂದ.’